

fremkommer trods den betydelige Nedsættelse af Statsbanernes Takster, som har fundet Sted, og trods en Nedgang i Indtægten af Telegrafvæsenet paa over 2 Mill. Kr. Naturligvis har Nedgangen i Priserne paa Kul og andre Materialer i nogen Grad bidraget til Resultatet, men langt overvejende skyldes det de energiske Spareforanstaltninger med Formindskelse af Personalet, Nedgangen i Konjunkturtillæget og de gennemgribende Besparelser i Driften, som særlig skyldes de nye Tjenestetidsregler og Nyordningen af de særlige Ydelser. Resultatet vil efter de hidtidige Erfaringer snarest vise sig gunstigere paa Statsregnskabet. Herefter synes altsaa Balancen paa Statsvirksomhederne sikker, og Regeringens Bestræbelser for at tilvejebringe Balance i Statsfinanserne har derved naaet et Resultat af afgørende Betydning. Hermed maa man dog imidlertid ikke lade sig nøje, thi Maalet maa jo være at tilvejebringe en passende Forrentning af de store Kapitaler, som er anbragt i Statsvirksomhederne. Efter Finanslov og Tillægsbevillingslovforslaget andrager disse Kapitaler tilsammen ikke mindre end 708 Mill. Kr., og det er klart, at der ikke kan være anbragt et saa betydeligt Beløb af Statsmidler i Virksomhederne, uden at man ogsaa maa tilstræbe, at de giver en rimelig Forrentning, saaledes som de ogsaa til enkelte Tider tidligere har givet. Derfor vil Bestræbelserne blive fortsat for at fremkalde en gunstigere Balance paa Statsvirksomhederne, saaledes at en saadan Forrentning kan tilvejebringes.

Paa § 5 viser Tillægsbevillingslovforslaget en Indtægtsfremgang paa 70 294 000 Kr., der fremkommer væsentlig gennem de midlertidige Skattelove, der i forrige Samling blev saa sent vedtaget, at det forventede Udbytte af dem ikke kunde naa at opføres paa Finansloven for 1922—23. Den samlede Skatteindtægt paa Finanslov og Tillægsbevillingslovforslag for 1922—23 bliver herefter 385 491 000 Kr. mod 459 382 000 Kr. paa Statsregnskabet for 1921—22. Det bliver altsaa en Mindreindtægt paa Skatter og Afgifter af godt $73\frac{3}{4}$ Mill. Kr., til Trods for at Chokolade- og Restaurationsskattens Udbytte er med i Opgørelse for 1922—23 for de sidste 3 Fjerdingaars Vedkommende og Udbyttet af Luksustoldloven for hele Aaret mod kun nogle Maaneder i det foregaaende Finansaar. Dette Resultat skyldes, som det vil vides, væsentlig den stærke Nedgang i Udbyttet af Formue- og Indkomstskat, der paa Statsregnskabet for 1921—22 gav $243\frac{3}{4}$

Mill. Kr. mod 155 Mill. Kr. for indeværende Finansaar, der er altsaa en Nedgang paa ca. $88\frac{3}{4}$ Mill. Kr. Som sædvanlig vil man for at opnaa den bedst mulige Overensstemmelse mellem Budget og Regnskab forbeholde sig ved tredje Behandling at stille nogle supplerende Ændringsforslag, der dog ikke kan antages at ville forrykke Hovedresultatet meget stærkt.

Paa Driftsregnskabets Udgiftsside er den samlede Udgiftsforøgelse som allerede nævnt 68 573 000 Kr. Jeg skal her henlede Opmærksomheden paa Landbrugsministeriet § 13, som fremtræder med en Forøgelse paa 7 151 000 Kr. De væsentligste Poster her er de 2 545 000 Kr., som medgaaer til den endelige Afvikling af Udgifterne til Sukkerordningen, og de 3 276 000 Kr., som er Tilskud i Medfør af Tillægslovene af 1921 og 1922 til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug. Jeg skal endvidere nævne 400 000 Kr. til Udgifter ved Statens Areal af Store Vildmose og 434 000 Kr. til Oprettelse af et Forsøgsmejeri.

Den største Merudgift paa Tillægsbevillingslovforslaget fremkommer paa § 14, Indenrigsministeriets Budget, med 25 934 000 Kr. Det er her ganske overvejende sociale Udgifter, det drejer sig om. Jeg skal særlig fremhæve Tilskud til anerkendte Arbejdsløshedskasser 7 152 000 Kr., Statstilskud vedrørende Boligforholdene 10 Mill. Kr., Alderdomsunderstøttelse 4 Mill. Kr., Hjælpekasserne 3 Mill. Kr. og 3 261 000 Kr. til Resten af Dyrtidstillæget til Kommuner og andre og Udgifter til Nedsættelse af Priserne paa Livs- og Produktionsforbrødenheder. Herimod staar en Mindreudgift til Invalideforsikring paa 1 891 000 Kr. og Indtægt ved den endelige Ordning af Mellemværendet med De danske Spritfabrikker og andre Sprit- og Gærfabrikker 3 920 000 Kr.

Paa Ministeriet for offentlige Arbejder er der en Merudgift af 5 950 000 Kr., og jeg fremhæver her særlig 1 326 000 Kr. til Afhjælpning af Stormflodsskaden, 650 000 Kr. til Drogdens Uddybning og 1 131 000 Kr. til forskellige sønderjydske Dige-, Havne- og andre Anlæg.

Paa Justitsministeriet er der en Udgiftsforøgelse af 4 185 000 Kr., og den største Udgift her er Udgifter i Henhold til Epidemiloven, 1 300 000 Kr., og til Afskaffelse af Inventar til forskellige Sindssygeanstalter 801 000 Kr.

Af Undervisningsministeriets Merudgift, 5 462 000 Kr., falder Hovedudgiften, 3 646 000 Kr., paa det kommunale Skolevæsen.